

მუნიციპალიტეტის საინფორმაციო ბაზოთი №16(54) 2013 წ. 16-31 აბსოლუტო ფასი 50 თეთრი

საგარეო მუნიციპალიტეტის საკრებულოს რიგგარეშე სესიის

23 აგვისტოს საგარეო მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე ილია ზინაიძემ...

სხდომის დღის წესრიგის ნომერ პირველ საკითხზე საგარეო მუნიციპალიტეტის 2013 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ...

საქართველოს კანონის „ნორმატიული აქტების შესახებ“ მე-20-ე მუხლის მე-4 პუნქტის საფუძველზე ცვლილება შევიდა საგარეო მუნიციპალიტეტის 2013 წლის ბიუჯეტში...

მოსამსახურეთა ხელფასის ფონდის ზრდა 6,7 ათ. ლარით; მივლინების ხარჯები გაიზარდა 0,5 ათ. ლარით; ოფისის ხარჯები (საფოსტო მომსახურებისათვის) 2,1 ათ. ლარით (0,1 ათ. ლარი მუნიციპალიტეტის საკრებულო, გამგეობა 2,0 ათ. ლარი); სხვა საქონელი და მომსახურების მუხლი გაიზარდა აუდიტის მომსახურებისათვის გათვალისწინებული 10,0 ათ. ლარით.

მთავრობის 2013 წლის 17 მაისის №466 განკარგულებაში მოხდარი ცვლილებებიდან გამომდინარე - გზების მშენებლობის, რეკონსტრუქციისა და მოვლა-შენახვის ხარჯები გაიზარდა 368,0 ათ. ლარით. მ.შ. არაფინანსური აქტივების ზრდის მუხლი 338,0 ათ. ლარით, სხვა საქონელი და მომსახურების მუხლი ადგილობრივი ბიუჯეტიდან გამოყოფილი 30,0 ათ. ლარით.

ცვლილებების შეტანის თაობაზე მოხსენება გააკეთა საგარეო მუნიციპალიტეტის გამგეობის ბიუჯეტის დაგეგმვისა და ადგილობრივი ფინანსების მართვის სამსახურის უფროსმა...

შესყიდვის გეგმა გაიზარდა 2 217 730 ლარით. საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 19 აგვისტოს №1085 განკარგულებით 22 აგვისტოს №1055 განკარგულებით დაფინანსდა საგარეო მუნიციპალიტეტის სოფელ ხაშმის წყალსადენის ცენტრალური მაგისტრალის დაზიანებული მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები 107135 ლარით (CPV45300000) და სოფელ გიორგიშინდა-ანთოკი-მარიაძევერის დამაკავშირებელი ხიდის მოწყობის სამუშაოები -350045 ლარით (CPV45200000).

საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 15 აგვისტოს №1063 განკარგულებით ცვლილებები განხორციელდა „სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში“ განსახორციელებელი პროექტების დაფინანსებაში და შესაბამისად უნდა განხორციელდეს ცვლილებები სახელმწიფო შესყიდვების კლასიფიკაციის კოდებს შორის: CPV45100000 -სამშენებლო უბნის მოსამზადებელი სამუშაოები-137859ლარი; CPV45200000- სამუშაოები მთლიანი და ნაწილობრივი მშენებლობისათვის და სამოქალაქო მშენებლობის სამუშაოები -535116 ლარი; CPV45300000-სარემონტო-სამონტაჟო სამუშაოები-279991 ლარი; CPV45400000-შენობის დასრულების სამუშაოები-14871 ლარი; CPV44600000-აგზები, რეზერვუარები და კონტეინერები; ცენტრალური გათბობის რადიატორები და ბოილერები- 11875ლარი; CPV44200000-სტრუქტურული მასალები-2378ლარი; CPV44100000- სამშენებლო მასალები და დამხმარე სამშენებლო მასალები - 2000ლარი.

საბარეჯოს მუნიციპალიტეტი ცენტრალური ორბანო უჯარმა

უჯარმის თემის შემადგენლობაშია:
 უჯარმა
 პაღლო
 მუხროვანი
 თემის მიწის მთლიანი ფართობია 1452,8ჰა
 აქედან: უჯარმა – 1176,3ჰა
 პაღლო – 40,5 ჰა
 მუხროვანი – 236,5 ჰა
 თემში საკარმიდამო სულ – 217,9ჰა
 აქედან:
 უჯარმა – 201,9ჰა
 პაღლო – 11,8 ჰა
 მუხროვანი – 4,9 ჰა
 მთლიანი სახნავი ფართობია – 135,8 ჰა
 აქედან:
 უჯარმა – 120,6ჰა
 პაღლო – 15,2 ჰა
 უჯარმის საძოვარს 6,2 ჰა უკავია

ვაშაკიძე, ვაწაძე, ილერიძე, კიბაბიძე, მათიაშვილი, მამაძე, მამაძე, მინასოვი, ნავროზაშვილი, ჟამინაშვილი, სამხარაძე, სუხიშვილი, ფეიქრიშვილი, დოდელიანი, შავერდაშვილი, შინდელიანი, ხეიძე, ხეიძე, ხარაზიშვილი, ჯულუხიძე, მელიაშვილი, ხინგაშვილი, ფახუხოვი, ბოლოთაშვილი, მუხაშვილი, წიკლაური, ნათობაიძე, ჯინჯარაძე, ქავთარაძე, ქვეციშვილი...

ტ ბ ო რ ი
 12 ჰა-ზეა
 გაშენებული.
 ს ო ფ ლ ი ს
 მუდმივი მოსახლეობა – 393 კაცი
 აქედან:
 უჯარმა – 377 კაცი
 პაღლო – 10 კაცი
 მუხროვანი

ვაჟა ჯავახიშვილი

6 კაცი
 სოფელთან კავშირგაჭკვეტილია – 239 კაცი

აქედან:
 უჯარმა – 169 კაცი
 პაღლო – 30 კაცი
 მუხროვანი – 41 კაცი.
 თემში 153

მუდმივი კომლია

აქედან:
 უჯარმა – 143 კომლი
 პაღლო – 6 კომლი
 მუხროვანი – 4 კომლი
 კ ა ვ შ ი რ - გაჭკვეტილი კომლია – 239

უჯარმის ციხე

აქედან:
 უჯარმა – 168
 პაღლო – 30
 მუხროვანი – 41

სოფელში გავრცელებული გვარებია: სონიძე, რევაზიშვილი, დათუნაშვილი, ანტონაშვილი, ბებელაშვილი, დიდმელაშვილი, დურგლიშვილი, დოდონაძე, ჯავახიშვილი,

თემის დეკლარაცია მუნიციპალიტეტის საკრებულოში ვაჟა ჯავახიშვილი, რომელიც საკრებულოს II მოწვევის დეკლარაცია და საკრებულოს სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარეა. ადრე წლების განმავლობაში მუშაობდა კოჭბანის სოფლის გამგებლად.

ტერიტორიული ორგანოს შენობა აშენებულია გასული საუკუნის 70-იან წლებში-საჭიროებს კაპიტალურ რემონტს. შენობა არის ორსართულიანი – სახურავი და-ზიანებულია და ჩაედინება წყალი. შენობის პირველ სართულზე ორ ოთახში განთავსებულია სამედიცინო ამბულატორია, (ექიმი მარინა წოწკოლაური) ერთ ოთახში „ლიბერთი ბანკისა“ და ელ.ქსელების მოლარე – მეორე სართულზე – ერთ ოთახში განთავსებულია ბიბლიოთეკა.

სოფლის ბიბლიოთეკა აშკამად არ ფუნქციონირებს. მისი წიგნადი ფონდია 9804.

სასოფლო კლუბის შენობა გადაცემულია საქართველოს ეკონომიკის სამინისტროს. კლუბის ფართობის დაკეტილი, რომელიც საჭიროებს რემონტს.

მოსახლეობას დაურიგდა სასოფლო-სამეურნეო ბარათები

კომბინირებული – 346 ოჯახს;
 ნომინალური – 476 ოჯახს.

56-მა ოჯახმა ვერ მიიღო სასოფლო-სამეურნეო ბარათი.
 სიღარიბის ზღვარს მიღმა (სოციალურად დაუცველთა) პროგრამაში ჩართულია 36 ოჯახი.

პრიორიტეტი:

სოფელს ესაჭიროება სასმელი წყლის ცენტრალური მიღების რეაბილიტაცია, ინტერნეტი და სატელეფონო ანბა. წელს სოფლის მხარდაჭერის პროექტით უნდა განხორციელდეს „კვირაცხოვლის“ ეკლესიის ახალი სკვერის მოწყობა.

ბოლო დროს სოფელ უჯარმაში შემოიღობა სოფლის სასაფლაო და მოხრეშა სასაფლაოზე მისასვლელი გზა, მოწვეო სკოლის სადრენაჟო სისტემა და შეიცვალა სახურავი, აშენდა საბავშვო ბაღი, გაკეთდა სტადიონი. მუხროვანში მოწესრიგდა სასმელი წყლის გაყვანილობა და მოხრეშა შიდასასოფლო მნიშვნელობის გზა.

პაღლოში შემოიღობა არხი და გაკეთდა (მოხრეშა) შიდასასოფლო გზა, გაკეთდა სასმელი წყლის სათავე, შერემონტდა სასმელი წყლის გაყვანილობა.

სოფელში ისტორიული ძეგლებიდან აღსანიშნავია ჯვარპატიოსნის ციხე-სიმაგრე. სოფელში მოქმედია წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესია. სოფელში არის კვირაცხოვლის სახელობის ეკლესია, წმინდა რაფაელის სახელობის და საგვარეულო ეკლესიები – ავალიანთი, დათუნაშვილების, აბელაშვილების, ნინიკლაშვილების, დურგლიშვილების, გოხის ორი ეკლესია, პაღლოს მინდერებში – ველის ეკლესია, მუხროვანთან – უდაბნოსი.

უჯარმის საჯარო სკოლის მენეჯერია ნინო დათუნაშვილი
 შენობა დამაკმაყოფილებელ მდგო-

ჯვარპატიოსანი

მარეობაშია, რომელიც აშენდა 1977 წელს, ორსართულიანია. სკოლაში 10 საკლასო ოთახია. ასევე არის ფიზიკის, ქიმიის და საინფორმაციო ტექნოლოგიების კაბინეტ-ლაბორატორიები. სკოლას არა აქვს სპორტული დარბაზი და სააქტო დარბაზი. 52 მოსწავლის აღზრდა-განათლებას 12 პედაგოგი ემსახურება. სკოლას ახალი სასწავ-

ლო წლიდან 5 პირველკლასელი ეყოლება. სკოლის წიგნად ფონდში 1752 წიგნია, რომლის ბიბლიოთეკარია ეკა კიბაბიძე. უჯარმის საბავშვო ბაღი მოთავსებულია ტიპურ შენობაში და დაკომპლექტებულია ერთ ჯგუფზე, 25 აღსაზრდელით. სიის მიხედვით ირიცხება 23 ბავშვი. შენობა შედგება ორი დიდი ოთახის, სამზარეულო და პირსაბანი ოთახებისა და სხვა პატარა სათავსოებისგან. მოითხოვს კაპიტალურ შეკეთებას, რასაც მოითხოვდნენ ახალი შენობის ნაცვლად.

ნინო დათუნაშვილი

ახალი შენობა-ნაგებობის (2012 წლის აგვისტოში აშენდა) მდებარეობა მოუხერხებელია. შენობის ზომები ვერ აკმაყოფილებს მსგავსი ტიპის დაწესებულების მოთხოვნებს. შედგება ერთი მოზრდილი და მეორე პატარა ოთახისაგან. შენობა მიწის

პირსა და წვიმის დროს სინესტეს იღებს. მოუწესრიგებელია კანალიზაცია. სამზარეულოდან და საპირფარეშოდან გამომავალი წყალი ჩაედინება ორბანოში, მაგრამ იგი წყალს ვერ იტევს და უკან ბრუნდება;

იტბორება ეზოც, რაც იწვევს სანიტარულ და დარღვევას. ეს არის მიზეზი ახალ შენობაში გადასვლად.

მანანა აბურჯანია

საბავშვო ბაღს აქვს საკმაო ფართობის ეზო-გარემო, რომელიც დაუცველი და მოუწესრიგებელია. ეზო შემოღობილია მავთულის ბადით, რომელიც დაზიანებულია და საჭიროებს შეკეთებას. არ არის ეზოს სათამაშო დანადგარები, შესაცვლელია ჭიშკარიც.

საბავშვო ბაღს ემსახურება 4 თანამშრომელი. მენეჯერია მანანა აბურჯანია, აღმზრდელი – მანანა სონიძე, მზარეული – ირმა სონიძე, ძიძა ირინე ჭუმბურიძე.

საბავშვო ბაღს ემსახურება 4 თანამშრომელი. მენეჯერია მანანა აბურჯანია, აღმზრდელი – მანანა სონიძე, მზარეული – ირმა სონიძე, ძიძა ირინე ჭუმბურიძე.

ინფრასტრუქტურა „სოფლის განვითარების“ პროგრამის განხორციელება დაიწყო

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მიმდინარე წელს „სოფლის განვითარების“ პროგრამით გათვალისწინებული პროექტების განსახორციელებლად საქართველოს მთავრობამ 996957 ლარი გამოყო. ამ პროექტების ერთი ნაწილის რეალური ხორცშესხმა უკვე დაიწყო, ზოგი დასასრულს უახლოვდება.

გომბორში აღნიშნული პროგრამის მიხედვით სარიტუალო დარბაზის კეთილმოწყობაა გათვალისწინებული, რომლის სამშენებლო სამუშაოებს ინდემწარმე „იაგო ღრუბელაშვილი“ ასრულებს (პროექტის ღირებულებაა 2966,84 ლარი).

ვერონაში სარიტუალო დარბაზის კეთილმოწყობისა და სარეაბილიტაციო

სამუშაოებს იგივე ინდემწარმე ასრულებს (პროექტის ღირებულებაა 5538,43 ლარი).

ნინოწმინდის საბავშვო ბაგა-ბაღის სველი წერტილების მოწყობას შპს „ბურჯი-2008“ (სანდრო ყაჯრიშვილი) აწარმოებს (პროექტის ღირებულებაა 14843, 45 ლარი).

წყაროსთავში ორი უბნის დამაკავშირებელ საფეხმავლო ხიდის მოწყობის სამუშაოებს ინდემწარმე „იოსებ მეხაშიშვილი“ აწარმოებს (პროექტის ღირებულებაა 7379, 12 ლარი).

ვერხვიანის სასმელი წყლის სისტემის აღდგენა-რეაბილიტაციის სამუშაოებს ინდემწარმე „ზურაბ დუჩიძე“ აწარმოებს (პრო-

ექტის ღირებულებაა 7162,7 ლარი).

ყანდაურის საბავშვო ბაღის სარეაბილიტაციო სამუშაოებს ინდემწარმე „გონა პიტურიშვილი“ აწარმოებს (პროექტის ღირებულებაა 2459,2 ლარი).

ბადიაურის სასმელი წყლის სისტემის აღდგენა-რეაბილიტაციას ინდემწარმე „ამირან როსტომაშვილი“ აწარმოებს (პროექტის ღირებულებაა 30945,61 ლარი).

სოფელ მზისგულის სასაფლაოს შემოღობვას ინდემწარმე „ზურაბ თამაზაშვილი“ აწარმოებს (პროექტის ღირებულებაა 10237,46 ლარი).

მაღე დაიწყება პროგრამით გათვა-

ისწინებული სხვა პროექტების განხორციელებაც, რომელზედაც ტენდერი ეტაპობრივად გამოცხადდება.

სოფლის მეურნეობა

სოფლის მეურნეობა

„ერთვალდი-2013“

მევენახეობის განვითარებისათვის რეალური ნაბიჯებია გადადგმული

ბლად საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ მოსამზადებელი სამუშაოები რამდენიმე თვის წინ დაიწყო. 2013 წლიდან სახელმწიფო იზრუნებს კერძო სექტორის ინტერესების მაქსიმალურად დაცვას და პარიტეტული პოლიტიკის შესანარუნებლად გლეხების დახმარებაზე – არ მოხდება დიფერენცირება მცირე და დიდი ფართობებიდან მიღებულ ყურძენზე, თანაბარი პირობები შეიქმნება მეწარმეებისთვის და მცირე ფერმერებისათვის.

სუბსიდირება განხორციელდება კომპანიებისათვის ყოველგვარი ვაუჩერის გარეშე. სახელმწიფო სუბსიდია 1 კგ რქაწითელსა და მწვანეზე შეადგენს 40 თეთრს, ხოლო 1 კგ საფურავის შემთხვევაში 25 თეთრის ოდენობით. აღნიშნულ სუბსიდიას ღვინის მწარმოებელი კომპანიები მიიღებენ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მათ მიერ ყურძნის შესყიდვა მოხდება ერთ ლარად ან ერთ ლარზე მეტ ფასად. შედგაითიანი აგროსექტორის პროექტს დაემატება მე-5 კომპონენტი – გაიცემა შედგაითიანი სესხები ღვინის მწარმოებელი

კომპანიებისათვის – 15 თვიანი სესხი 12-15%-ად. აქედან 9%-ს ფარავს სახელმწიფო. „როველი 2013“-ის ორგანიზებულად ჩასატარებლად შექმნილია საკოორდინაციო შტაბი, რომელსაც ღვინის ეროვნული სააგენტოს ხელმძღვანელი ლევან დავითაშვილი უხელმძღვანელებს. „როველი-2013“-ის ცენტრალური შტაბი იმუშავებს ქალაქ გურჯაანში (მისამართი: ქ. გურჯაანი, სასტუმრო „რები-გურჯაანი“) ცხელი ხაზი იფუნქციონირებს 24 საათის განმავლობაში. ტელ: 24-70-10.

ნაბარებული ყურძნის რაოდენობის, ხარისხის და სახეობის აღწერას საწარმოს წარმომადგენლებთან ერთად უხელმძღვანელებს გაუწევს შტაბის წევრი. ყურძნის მიღება მოხდება ორგანიზებულად, გლეხის ინტერესის გათვალისწინებით.

შესყიდული ყურძნის თანხას ნაბარებიდან 5 დღის განმავლობაში გლეხი საწარმოსგან მიიღებს. როგორც დაწესებულ საგაყიდვო ულრაფერმერმა (გლეხმა) სოფლის რწმუნებულის-

გან მიიღოს შესაბამისი ცნობა. საწარმოები მხოლოდ კონდიციურ, ხარისხიან ყურძენს ჩაიბარებენ. როველი დაიწყო ყურძნის ტექნიკური სიმწიფის მიღწევისას (შაქტიანობის შესაბამისი რაოდენობა).

წინასწარი მონაცემებით, 2013 წლის მოსავალი ქვეყანაში 150 000 ტონაზე მეტი იქნება. აქედან ზენს მუნიციპალიტეტში გაწარმოებულ სულ 17811 ტონა ყურძენს, მათ შორის რქაწითელს – 12375 ტონა. საფურავი – 3470 ტონა, მწვანე – 1016 ტონა, სხვა – (ძირითადად და სუფრის ჯიშები – 950 ტონა. მთლიანად საღვინე ჯიშებიდან წარმოებული იქნება 16861 ტონა, საიდანაც 60%-ზე მეტი ჩაბარდება ღვინის მწარმოებელ კომპანიებს.

პივი მათიასვილი, საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს საგარეჯოს საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის მთავარი სპეციალისტი

ჩვენი ქვეყნის დღევანდელი მთავრობისათვის სოფლის მეურნეობა უპირველესი პრიორიტეტია, რომლის განვითარებასაც მთავრობა სისტემატურად ახორციელებს. „როველი-2013“ ამ სისტემის შემადგენელი ერთ-ერთი წარმატებული პროექტია, რომელიც გარდამავალი ეტაპი იქნება წარსული პრობლემების დაძლევისა და სექტორის განვითარების მიმართულებით. „როველი-2013“-ის წარმატებით ჩასატარე-

ფარმაცია დასახმარებლად

მათ ჩვენი წინაპრები აშენებდნენ, პატივს სცემდნენ

საქართველოში უხსოვარი დროიდან კამეჩი გამწვევ ძალად და ოჯახის მარჩენად პირუტყვად ითვლებოდა. იგი ვერ ეგუება ზამთრის მძიმე კლიმატურ პირობებს. იმის გამო, რომ ძალიან თხელი ბეწვით არის შემოსილი, ვერც ზაფხულის ცხელ დღეებს უძლებს და ამიტომ ხშირად წყალში წვეს და ყოველთვის მდინარის, წყლის სანაპიროსთან ბაღახობს, ან ილტვის წყლისაკენ. კამეჩს საოფლე ჯირკვლები ძალიან სუსტად აქვს განვითარებული, რის გამოც სადამოს გაჟყავთ საძოვარზე. ზაფხულის მცხუნვარე დღეს კი წყალში, ან სივრცეში ატარებენ. ხშირად მთელი დამე სძოვს მინდვრად, ველზე ყოფნისას.

წონისაა. ფურკამეჩის საშუალო წონა 400-450 კგ-ს უდრის, ხარ-კამეჩისა – 450-550 კგ-ს. ფურკამეჩი წელიწადში 250-280 დღის განმავლობაში იძლევა რძეს. შეიძლება წველადობით ის ჯიშთან ძროხას ჩამოუყარებოდეს, მაგრამ მეცნიერულად დამტკიცებულია, რომ კამეჩის რძე მეტ მშრალ ნივთიერებებს შეიცავს და ცხიმოვან-

ობით 1,5-2-ჯერ აღემატება ძროხის რძეს. სწორედ ამიტომაცაა, რომ კამეჩის რძიდან ორჯერ მეტი კარაქი მიიღება. ასევე მალახარისხიანია კამეჩის რძიდან მიღებული ყველიც.

კამეჩი გამძლეა დაავადებების და მწერების მიმართ. ის ძალიან ადვილად იტანს თურქულს, ჯიღებს, ვიდრე ძროხა და საერთოდ არ ავადდება. მაგრამ განსაკუთრებული სიფრთხილეა საჭირო 1-დან 3 წლამდე კამეჩისათვის, რომ არ დაავადდეს ისეთი დაავადებით, როგორცაა ე.წ. ლოკი. ეს არის ინფექციური დაავადება, რომელიც კამეჩში ყელის ტკივილს იწვევს და ხშირ შემთხვევაში სიკვდილიანობით მთავრდება. საოცარი თვისებები აქვს კამეჩს. გაეკვივრებათ, თუ გეტყვით, რომ ის გონიერია ცხენით და ერთგული ძაღლივით. არ არსებობს თავისი პატრონი ვინმემ დაჯანბნოს. საშინელი განრისხება იცის კამეჩს, როცა მის პატრონს ვინმე თუნდაც ხმამაღლა უყვირის. თავად თვინიერია. შეიძლება პატრონმა ჯოხით სცემოს, დგას მორჩილად და დააპაუპით ჩამოსდის ცრემლები. გულში წყენას არ ჩაიღებს, თვინიერად მივა თავის დასაბმელ ადგილას და თვინიერადვე მოეწვევინება პატრონს. ოღონდ, პატრონის გარდა, მოსაწველად არავის მიიკარებს, თუ პატრონის ნებართვა არ არის. ჩემი ოჯახის პირობებში ერთი კამეჩი დღეში 10 ლიტრს იწვევს, ოღონდ ეს კამეჩი მხოლოდ საძოვრით კმაყოფილდება, მას მე დამ-

ატებით არც კომბინირებულ საკვებს ვაძლევ და არც მწვანე მასას. შეიძლება სამზარეულოს ნარჩენები მივცე. მაგრამ, თუ სახლში დამატებითი კვება მივცე, შეიძლება 15-18 ლიტრიც მოიწველოს.

კამეჩის ხორცი ერთობ ცხიმოვანია, განსაკუთრებით ზაქობის ასაკში. მისი დაკვლა სიცხეში არ შეიძლება, რადგან ხორცი შავდება.

ახერხიანად შინახავს კამეჩი, რომელიც დღეში სამჯერ იწვევება – დღეში 40-45 ლიტრს. ისინი ტანით საქართველოში გავრცელებულ კამეჩებთან შედარებით დიდები არიან. მიზეზი ამ დიდი განსხვავებისა არის ის, რომ ისინი ჩალიანში, ტენიან ადგილებში არიან, სადაც კლიმატური პირობები აქვთ შექმნილი ის დღეში სამჯერ ტოვებს საძოვარს თავისი ნებით და მდის პატრონთან რძის მისაცემად.

ერთ საინტერესო გადმოცემასაც გეტყვით – როგორც ტექნოლოგიის ცნობილია, ნოემ წარღვინს წინ კილობანში შეიღ-შვიდი წვეილი ცოცხალი არსება შეიყვანა გადასარჩენად. მან არ შეიყვანა თევზი, რადგან თევზი ხმელეთის სიმშრალის გარდა ყველაფერს გაუძლებდა წყალში, ასევე, მიიჩნია, რომ კამეჩი წყლის მოყვარული იყო და არც კამეჩი შეიყვანა კილობანში. როცა ხმელეთსა და კილობანის დამაკავშირებელ მორებს იღებდა, დაინახა კამეჩები გამორბოდნენ და ბლაოდნენ – ნოე, ნოე, თითქოს მართლაც ნოეს ეახდნენ. დააკვირდით, როცა კამეჩი ბლაგის, ის „ნოეს“ ამბობს, თითქოს იმ ბიბლიურ ნოეს დღესაც ეახსი.

ვისაც აქვს იმის შესაძლებლობა, რომ კქონდეს წყალიც და საძოვარიც, მერწმუნეთ, ნამდვილად მომგებიანია კამეჩის ყოლა – ეს არის უპრეტენზიო, ბარაქის მომჩანი ცხოველი ყველანაირად. კამეჩი გამწვევი ძალადაა, ორ კამეჩს 3-4 ტონა ტვირთის გაწვევაც შეუძლია.

ფუტკარი... თაფლი

თაფლის ისტორია უძველესი დროიდან მომდინარეობს. თაფლი გარდა იმისა, რომ მინაგანი ორგანიზმების სამკურნალო თვისებებით გამოირჩევა, იყენებდნენ ჭრილობების მოსაშუშებლად, ჩირქოვანი წყლებების მოსარჩენად. თაფლს ასევე იყენებდნენ დიდგვაროვანი ადამიანის ცხედრის ერთი ადგილიდან მეორეზე გადასატანად (რადგან ძალიან ძვირი ღირდა და მიცვალებულის ტრანსპორტირებისათვის საკმაოდ დიდი დრო და მანძილიც იყო გასაუვლელი, ტრანსპორტირებისას საკმაოდ დიდი რაოდენობა იხარჯებოდა). არქეოლოგიური გათხრების შედეგად ეგვიპტეში 3000 წლის თაფლი აღმოაჩინეს სამარხში, მაგრამ საოცარია ის, რომ საქართველოში

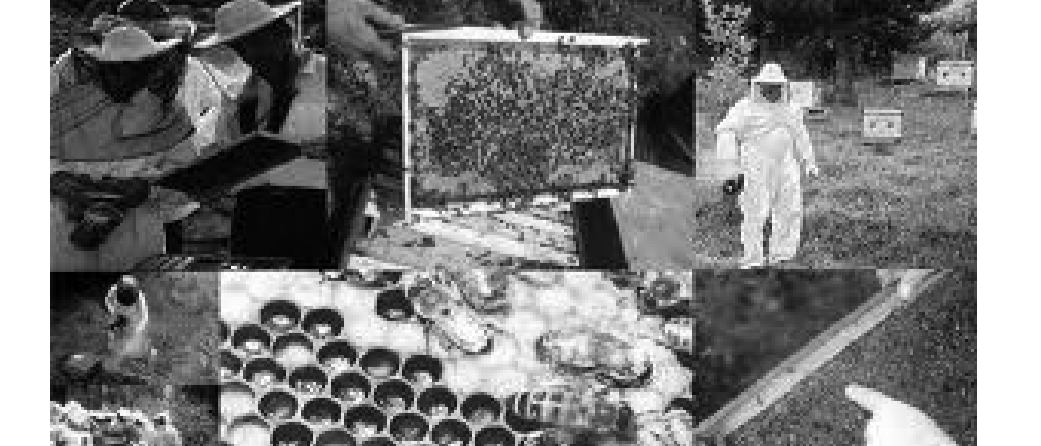
საუკეთესო შორის საუკეთესო

ველოში აღმოჩენილი ჭურჭელი თაფლის ნაშთებით უფრო ძველი – 4400 წლისა აღმოჩნდა.

ახლა დიდი მნიშვნელობა ენიჭება თაფლს, როგორც ათასგვარი დაავადებების განმკურნებელსა და ავთვისებიანი სიმსივნის საწინააღმდეგო უებარ საშუალებას. როგორც ირკვევა, მეფუტკრეობის განვითარებისა და თაფლის წარმოების დაინტერესებას იხევენ ისეთი ქვეყნები, როგორცაა უკრაინა, თურქეთი, რუსეთი, აშშ, მაგრამ, ქართული თაფლი საუკეთესო თვისებებით გამოირჩევა. მიზეზი ერთია და გარკვეული – საქართველოში მსოფლიო ფლორის 1/3-ია წარმოდგენილი, რაც თაფლის საუკეთესო ხარისხის საუკეთესო წინაპირობას ქმნის. ამასთან, ისიცაა საინტერესო, რომ კვლევების ჩატარების შემდეგ მსოფლიოში აღიარებული იტალიური ფუტკარი ქართული ფუტკრის თვისებებმა „დაჯანბნა“ – ქართულ ფუტკარს აქვს განსაკუთრებული შრომისუნარიანობა, გრძელი ხორთუმი, ადვილად ორიენტირებს ყველა გარემოში და შეუცდომლად გრძობს საუკეთესო ნექტარის მოპოვების შესაძლებლობას. ამიტომაც ქართულ ფუტკარს სხვა ჯიშის: იტალიურ, სპარსულ, რუსულ, აფრიკულ ჯიშებთან შედარებით უფრო მეტ უპირატესობას აძლევენ. ზემოთ ჩამოთვლილი ყველა ჯიშის ფუტკარი საშუალო შრომის და სიცოცხლის უნარით ხასიათდება. ქართული ფუტკარი ნებისმიერ კლიმატურ პირობებში მუშაობს, აქვს ყველაზე გრძელი ხორთუმი, რაც ნექტარის მოპოვებისათვის ყველაზე მნიშვნელოვანია. მაგრამ, როგორც ამბობენ, ერთი ისეთი თვისება აქვს, რაც

სხვა ჯიშის ფუტკრებში არ არის შემჩნეული: თუ მის კუთხილ არეალში ყვავილს ვერ იპოვის, მაშინ იწვევს ქურდობას, თაფლს მეზობელი სკებიდან „იპარავს“ და თავის სკაში ეხიდება. აქვს კიდევ ერთი განმასხვავებელი თვისებაც – მას ძაღლივით აქვს განვითარებული ყნოსვის ორგანო – ცნობს თავის პატრონს, არ ნესტრავს და მის მიმართ არ არის აგრესიული. ხშირად ამბობენ ხოლმე – პატრონს სუნით ცნობსო.

ფუტკარმა შეიძლება ერთი სახეობის ყვავილიდან შეაგროვოს თაფლი და ასეთ თაფლს მონოფლორულ თაფლს ეძახიან. შეიძლე-

ბა თაფლი მთავრობის წაბლის ან აკაციის ყვავილისგან. ასეთი თაფლი არ კრისტალდება და აკაციის ყვავილისგან მიღებულ თაფლს დიდი სამკურნალო თვისებები აქვს მათთვის, ვინც ფილტვების ან ასთმური დაავადებისგან იტანჯება. ასევე, ცენტრალური და პერიფერიული ნევროზის მოსარჩენად კარგ შედეგს იძლევა მინდვრის ყვავილებისგან დამზადებული თაფლი. „მათრობელას“ ეძახიან იელის ყვავილისაგან დამზადებულ თაფლს – იგი ტოქსიკურიცაა და მისი დღხანს მიღება მოწამლვასაც იწვევს. ამიტომაც მისი მიღება დიდი სიფრთხილით უნდა მოხდეს.

PS. გთხოვთ გაგიზიაროთ ფუტკრის მოშენების და თაფლის გამოცდილება.

ბიჭვავჭი!

საქართველოს ბანათლების სამინისტროს ხარისხის ბანვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ

აპროფიციანული სახელმწიფოს მიერ აკრედიტებული ილია ჭავჭავაძის სასკოლოს ქ. საგარეჯოს საბანათლე- ლო დანსაგლე

აცხადებს საბაზო და საშუალო ბანათლების
მომენ აბიტურიენტთა მიღებას 2013-2014 სასწავლო
წლისათვის შემდეგ სპეციალობებზე:

1. ბულალტერი – III საფეხური
2. ექონის თანა შემწე – III საფეხური
3. ოფისის მენეჯერი – II და III საფეხური
4. კომპიუტერული ქსელებისა და სისტემების ტექნიკოსი – III საფეხური

სწავლის დასრულების შემდეგ კურსდამთავრებულს მიენიჭება შესა-
ბამისი კვალიფიკაცია და ბაიცემა

სახელმწიფო პროფესიული დიპლომი

სწავლის დირებულება წელიწადში – 800 ლარი

სტუდენტი ვაშებისათვის სწავლის პერიოდში ბანსორციელებმა
ბადაგაღება სამხმარო სამსახურიდან.

სასწავლებლებში მიმდინარეობს პროფესიული მომზადებისა
და ბადამზადების კურსები:

1. მოქმედ ბულალტერთა პროფესიული მომზადებისა და გადამზადების კურსე-
ბი „ORIS“-ის კომპიუტერული პროგრამით – სერტიფიკატით – 250 ლარი.
2. კომპიუტერის ოპერატორის მომზადების კურსი საოფისე პროგრამებით –
სერტიფიკატით – 150 ლარი.
3. აბიტურიენტთა მომზადების კურსები ეროვნული გამოცდებისათვის. 1 სა-
განი თვეში 80-100 ლარი გარანტიით
4. ინგლისური ენის შესწავლა გაძლიერებული კომპიუტერული კურსით –
სერტიფიკატით – 350 ლარი

საბანათლელო დაწმებულება არაფორმალური პროფესიული
ბანათლების ებიღით ბთავაზობთ სწავლას შემდეგ სპეციალობებზე:

1. ბანკის ოპერატორი
2. გიდი
3. ბაგა-ბადის აღმზრდელი
- 4/ დაცვა და პატრულირება
5. მასაჟისტი
6. ფარმაცია
7. კრემინალისტიკა

კურსის დასრულების შემდეგ მიენიჭა შესაბამისი სპეციალისტის დიპლომი
დაადასტურებელი სერტიფიკატი ეროვნული და საბანათლელო ენებზე

სწავლის დირებულება წელიწადში – 400 ლარი

დაწმვირებამითი ინფორმაციისათვის მოგმმართეთ: ქ. საგარეჯო, ბ. ლ-
ონიძის ქ. №33ა (კომისარიატთან)

ტელეფონები: (0 351) 24-24-36; 555-513-228; 598-650-849
www.iliaedu.ge, E-mail: iliasagarejo@gmail.com

მილოცვა

თინათინ
მეზმორიშვილი!
დაბადების დღეს
ველოცავთ საგარე-
ჯოს მუნიცი-
პალიტეტის კულ-
ტურის სფეროს
ამაგდარსა და დიდ
გულ შემატკივარს,
ქართული ფოლკ-

ლორის დიდ თავყანისმცემელსა და მო-
მავალი თაობის ქორეოგრაფიული საიდ-
უმლოებებისა და სინატის ღამაზად
მაზიარებელს, საგარეჯოელთა გვერდში
მდგომსა და ყველასათვის უღალატო
მეგობარს, **საგარეჯოს კულტურის სახლის
მენეჯერს თინათინ მეზმორიშვილს**. სულ
ასეთი ხალისიანი, ღამაზი და მშენიერი
გამყოფოს უფაღმა. გაიხარე შენს დიდ
ოჯახთან ერთად. გვიყვარხარ!

ბაზუი „გარემოს მაცნეს“
რედაქციი

22 წელია საგარეჯოელი პატარების
ფეხბურთში დაკვლიანების საქმეს დიდი
სიყვარულით ემსახურება **ზოზა მამსურაძე**,
რომელსაც 50 წელი ახლახანს შეუსრულ-
და.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის საფეხ-
ბურთო კლუბ „გარეჯის“ 2000-წლიანთა
გუნდის მწვრთნელს დაბადების დღეს

ქართული ქალთა საგარეჯო

17 აგვისტოს საგარეჯოს მხარეთმცოდნეო-
ბის მუზეუმის ეზოში არსებულ დია საჭიდაო
არენაზე ჩატარდა ტურნირი ქართულ ჭიდაობაში,
რომლის ინიციატორებიც იყვნენ აიპ „საგარე-
ჯოს სპორტული გაერთიანება“ და მასში შემ-
ვალი ჭიდაობის სპეციალისტები.

ჩემპიონატი მიზნად ქართული ჭიდაობის
პოპულარიზაციას ისახავდა და 10 წონით
კატეგორიაში ჩატარდა. ჩვენი მუნიციპალიტე-
ტის ტერიტორიული ორგანოების გარდა, მასში
მონაწილეობას იღებდნენ: გურჯაანის, მარტყო-
ფის და თბილისის ამ სტილის 150 მოჭიდავე-
ტურნირი ქართული ჭიდაობის საგარეჯოელი
ყოფილი მოჭიდავის, აწ განსვენებული ოსებ
მარხვაშვილის სახელობის გახლდათ და მთა-
ვარი მსაჯის რანგში სჯიდა მისი ვაჟი გაა მარ-
ვაშვილი.

ტურნირის გამარჯვებულები გახდნენ: გიორ-
გი მარხვაშვილი (საგარეჯო, 20 კგ);

25 კგ.: გიგი ლოლაძე (დიდი ჩაილური, I ად-
გილი); გიგი ხოსიტაშვილი (გიორგიშინდა II
ადგილი), III ადგილები: გიგა მასურაშვილი და
გიორგი ზუკაკიშვილი (ორივე საგარეჯო);

30 კგ.: მინდია ბაბაკიშვილი (I ადგილი,
საგარეჯო) ალექსი ზუკაკიშვილი (II ადგილი,
პატარძელი), III ადგილები: ზუკა კველიშვილი
და სოსო გიქორაშვილი (ორივე გიორგიშინდა);

35 კგ. სანდრო სამაშვილი (I ადგილი, მარტყო-
ფი), გიგა ჭინჭარაული (II ადგილი საგარეჯო),
III ადგილები: ღამა მღებრიშვილი და რინ
ყორღანაშვილი (ორივე საგარეჯო);

ქართო პაპო

ემღმნება მთო პაპაშვილის ხსოვნას
ეს ცხოვრება ხანმოკლეა. ადამიანი ემევე
ამ ტკივილს, რასაც ახლობლების და ძვირფა-
სი ადამიანების დაკარგვით განიცდის. ყველა
სიკვდილისათვის ვართ განწირულნი, მაგრამ
მთავარი ისაა, რას დატოვებ ამქვეყნად. ადამიანე-
ბი მიდიან, მაგრამ ტოვებენ იმ ღამაზ და დაუე-
წიარ მოგონებებს, რომლითაც ისინი უკვდავნი
არიან ჩვენს გულებსა და მოგონებებში. მე მინდა,
რომ ჩემთვის მართლაც და უძვირფასესი ადამი-
ანის, ქეთო ბებოს შესახებ მოგიყვეთ. იგი მუდამ
იცოცხლებს ჩემს ფიქრებში და მუდამ ისეთი
ძვირფასი იქნება, როგორც სიცოცხლეში იყო.

ყველას უყვარდა, ყველა პატივს სცემდა, ყვე-
ლას აკვირებდა მისი უსაზღვრო გულკეთილობა
და უამრავი სხვა დადებითი თვისება. იგი ბუნების
მოყვარული ადამიანი იყო. უყვარდა ბუნება და
ყველა მათი ბინადარი. ცდილობდა არავისთვის
არაფერი ეწყენინებინა და ამის გამოც სცემდნენ
პატივს. იგი ჩემთვის დაც იყო, მეგობარიც დე-
დაც და ბებოც. მასთან თავს იმდენად კარგად
ვგრძობდი, რომ სულ მასთან ყოფნა მინდოდა.
მოუხედავად იმისა, რომ მაშინ ძალიან პატარა
იყავი, მისი თითოეული საქციელი და მოქმედება
ჩემში უზომო გაკვირვებას და აღფრთოვანებას
იწვევდა. მინდოდა, მისნაირი ადამიანი ყოფილი-
ყოი და ამიტომაც ყველაფერში მას ვბაძავდი.
კარგად მახსოვს, როგორ მიყვებოდა მელაკუდას
ზღაპარს, რომელიც მართლა მიყვარდა. მასთან
დაკავშირებით ასევე კარგად მახსოვს ერთი

ულოცავს მისი აღზრდილები და თანამო-
საქმენი.

ხანგრძლივ სიცოცხლეს და წარმატე-
ბულ სამწვრთნელო საქმიანობას ვუ-
სურვებთ რაიონის ფეხბურთის წინაშე
დამსახურებულ ადამიანს.

საგარეჯოს მუნიციპალიტეტის
მეგობრთა და მეგობრთა

45 კგ.: ამირან დარბაისელი (I ადგილი,
საგარეჯო), გუგა მღებრიშვილი (II ადგილი,
საგარეჯო), III ადგილები: გიორგი ჯამასიშვი-
ლი (მარტყოფი) და ლევან ხაბარელი (საგარე-
ჯო);

55 კგ.: გოგიტა მღებრიშვილი (I ადგილი,
მხისგული), თორნიკე ნიტიძე (II ადგილი, თოხ-
ლიაური), II ადგილები: ტატო პაპუნაძე და და-
ვით დარბაისელი (ორივე საგარეჯო);

60 კგ.: ღამა მათიაშვილი (I ადგილი, საგარე-
ჯო), ღამა ხარატიძე (II ადგილი, საგარეჯო);

66 კგ.: ზაზა როსტომაშვილი (I ადგილი,
საგარეჯო), გიორგი დიდუბაშვილი (II ადგილი,
თბილისი);

73 კგ.: სიმონ მამარდაშვილი (I ადგილი,
საგარეჯო), კობა მჭედლიშვილი (II ადგილი, კა-
ბუთი), III ადგილები ლევან მჭედარიძე (საგარე-
ჯო) და ოთარ კაციაშვილი (მანავი);

ახლოდურთი ფალავნობა: I ადგილი – ზურ-
აბ ტოპეშაშვილი (ნინოწმინდა), II ადგილი –
ზაურ მამარდაშვილი (საგარეჯო), III ადგილები
ოთარ გურგენიძე (საგარეჯო) და გიორგი ობო-
ლაშვილი (მხისგული).

ჩემპიონატში ოსებ მარხვაშვილის სახელო-
ბის თასი გადაეცა 20 კგ წონით კატეგორიაში
გამარჯვებულ გიორგი მარხვაშვილს.

ახლოდურთი ფალავან ზურაბ ტოპეშაშვილს
გადაეცა დაწმებული ჯილდო – ჭედილა.

სხვა წონით კატეგორიებში გამარჯვებულ
და საპრიზო ადგილებზე გასულ მოჭიდავეებს
გადაეცათ შესაბამისი სივლეები, მედლები და
საჩუქრები.

ბიზი ღაბაზიშვილი

არიან ადამიანები, რომელთა ხსოვნა წა-
რუშულად რჩება მათთვის არასისხლისმიერი
– ნაცნობების, მეზობლების, მეგობრების გულ-
ში. ერთ-ერთი ასეთი ხსოვნა მასწავლებლისგან
მიცემულ დაგაღებაში თავისუფლ თემად შეას-
რულა ამ პატარა მოგონების ავტორმა.

პატარა ისტორია,
რომელიც ასეთია:
ერთ ჩვენს მეზო-
ბელს ოფოფისთვის
ფეხი ეტკინა და
კატასთან მიჰყვდა,
უნდა ვანსულო. მე
ამის გაგებაზე ძა-
ლიან გაგებრაზდი.
იმ დროს ქეთო
ბებოც ჩემს გვერ-
დით იყო. ეს რომ
გაიგო, იმ ბიჭს
ოფოფი მაშინვე გა-
მართვა და თავის
შეცდომაც მიახე-
დრა. ოფოფი მაშინვე სახლში შეიყვანა, იფიქრა,
მოვარჩენ და მერე ისე გაგუშვებო. ორივე ერ-
თად ვუვლიდით საბრალო ფრინველს და მალე
გაფრინდა კიდევ.

ქეთო ბებოსთან გატარებული ყოველი დღე
ღამაზი და დაუეწიარია ჩემთვის, მაგრამ მინდა,
რომ ერთი დღის შესახებ თქვენც მოგიყვეთ.

დღესაც მე და ქეთო ბებო, როგორც ყოველთ-
ვის, ერთად ვთამაშობთ. ის მიყვება ჩემს საყვარ-
ელ მელაკუდას ზღაპარს. მეც დიდი ყურადღე-
ბით ვუსმენ და ვცდილობ ყველაფერი თვალწინ
დამიდგეს. მელაკუდას ზღაპრის დამთავრების
შემდეგ გარეთ გავედი და კაკლის ჩრდილში
დავსხვდი. აქ მუდამ გრილა და კარგი პაე-
რია. ამ დროს მესურათემ დაიბახა და ქეთო
ბებოს სურათის გადაღება შესთავაზა. ქეთო ბე-
ბიაც დათანხმდა. მე მაშინვე სახლში გაიქცევი,
ღამაზად ჩავიცვი და თავზე პეკელი დავიცვი.
როდესაც ქეთო ბებოსთან გავედი, ისიც გამზა-
დებული იყო, კალთაში ჩამისვა, ხელი მომხვია
და სურათიც გადავიღეთ. ეს სურათი ყოველთ-
ვის მონატრების ცრემლებს მაყენებს თვალებზე
და დიდი სიყვარულით მახსენდება ყოველივე.

ქა კუპატაძე,
კაკაბეთის საგარო სკოლის XII კლასის
მოსწავლე

„გარეჯის მაცნეს“ გამომცემელი შპს „გარეჯის მაცნე“

რედაქტორი:
თინათინ ილაური

რედაქციის მისამართი: ქ. საგარეჯო,
დ. აღმაშენებლის ქ. № 15,

გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა შ.პ.ს. „გარეჯის მაცნეში“
დაიბეჭდა თბილისში, გამომცემლობა „კოლორში“.

ტელეფონები: 24-32-07 599 502 842
599 851 143

ელ. ფოსტა: garejismacnel@hotmail.com

